

Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit

Tetor, 2020

Tiranë, më 18 Nëntor 2020: Ndryshimi vjetor i matur nga Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit në muajin Tetor 2020 është 2,9 %. Rritja më e madhe e çmimeve prej 6,6 % vërehet në grupin “Ushqime dhe pije joalkoolike”, pasuar nga grupet “Transporti” me 3,4 %, “Pije alkoolike dhe duhan” me 1,5 %, “Mallra dhe shërbime të ndryshme” me 1,1 %, “Mobilim, pajisje shtëpie dhe mirëmbajtje” me 0,6 %, “Hotele, kafene dhe restorante” me 0,5 %, “Komunikimi” me 0,4 %, “Qira, ujë, lëndë djegëse dhe energji” me 0,3 % dhe “Argëtim dhe kulturë” me 0,1 %. Nga ana tjetër çmimet e grupit “Veshje dhe këpucë” u ulën me 0,7 %, pasuar nga grupet “Shëndeti” dhe “Shërbimi arsimor” me 0,1 % secili.

Në muajin Tetor 2020, ndryshimi mujor i matur nga Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit është 0,3 %. Ky ndryshim është ndikuar kryesisht nga rritja e çmimeve të grupit “Ushqime dhe pije joalkoolike” me 0,8 %, pasuar nga grupet “Veshje dhe këpucë” me 0,3 %, “Mobilim, pajisje shtëpie dhe mirëmbajtje” me 0,2 %, etj. Nga ana tjetër çmimet e grupit “Argëtim dhe kulturë” u ulën me 0,3 %, pasuar nga grupet “Transporti” me 0,2 %, “Pije alkoolike dhe duhan” dhe “Shëndeti” me 0,1 % secili.

Fig. 1 Ndryshimet vjetore dhe mujore të IHÇK

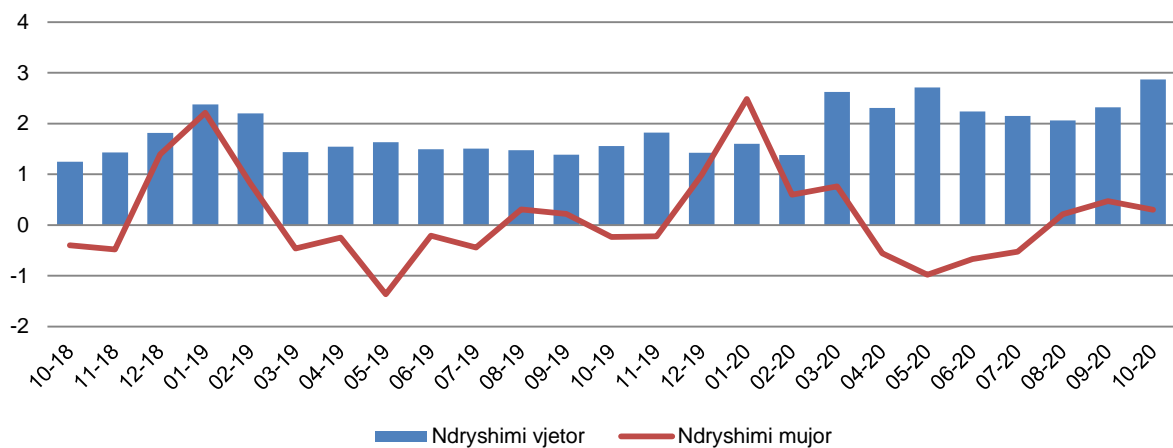
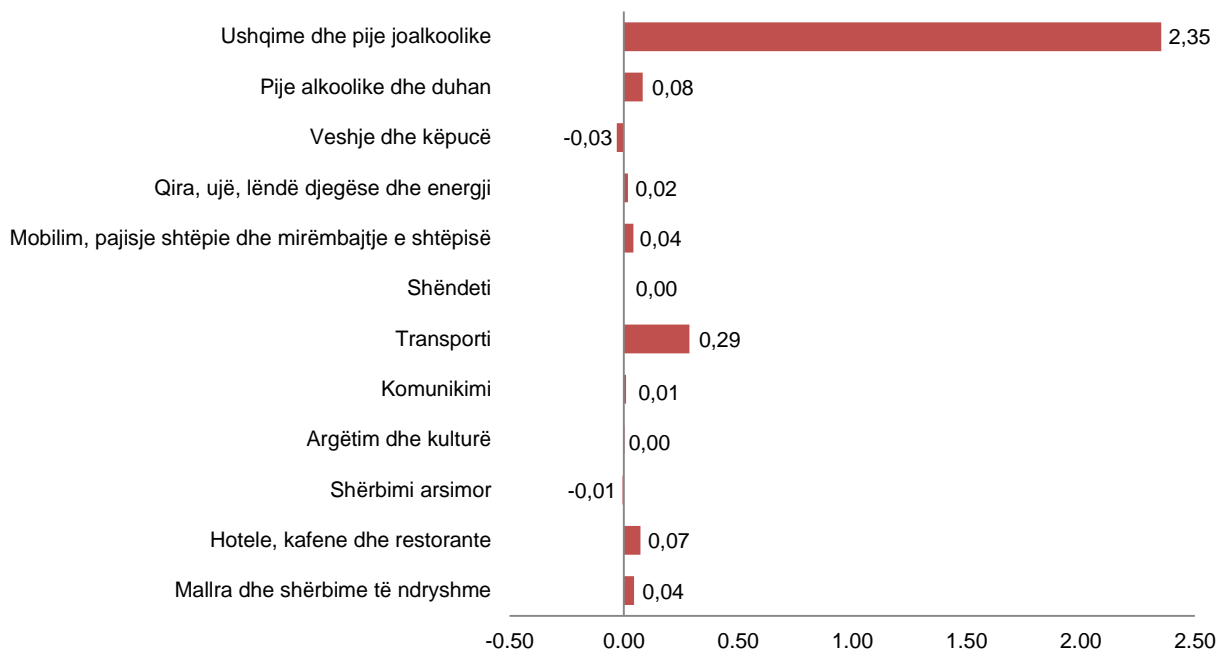

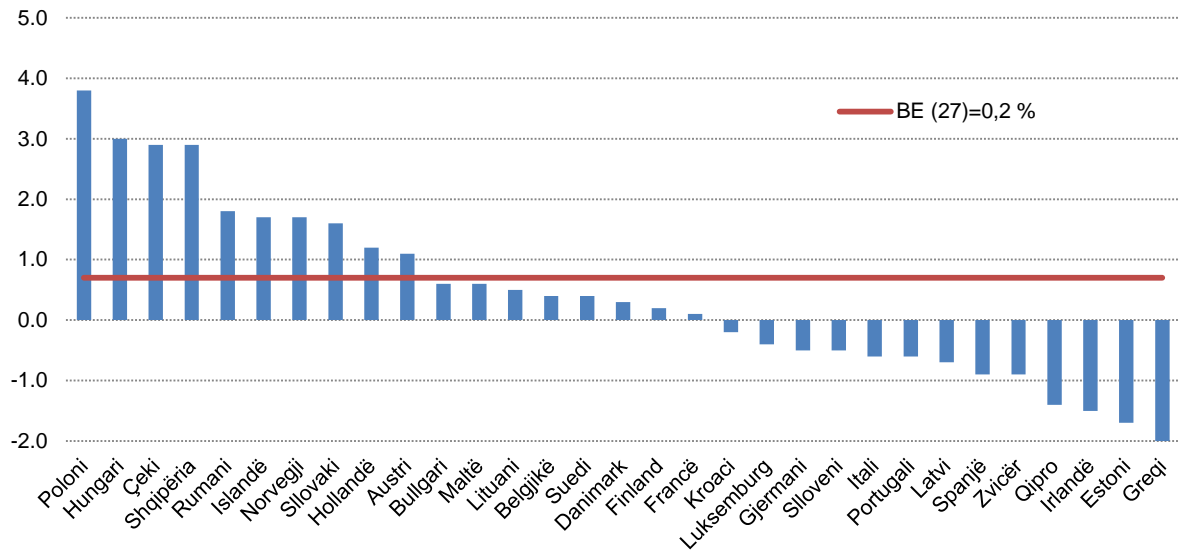
Fig. 2 Ndikimi i grupeve në ndryshimin vjetor

Tab. 1 Ndryshimet në përqindje matur nga Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit

Kodi	Grupet	Peshat	10-20/Viti-2019	10-20/12-15	10-20/10-19	10-20/09-2020
Gjithsej		1.000,0	2,2	10,7	2,9	0,3
01	Ushqime dhe pije joalkoolike	360,3	4,4	22,9	6,6	0,8
02	Pije alkoolike dhe duhan	54,6	1,6	6,0	1,5	-0,1
03	Veshje dhe këpucë	43,3	-0,6	-1,2	-0,7	0,3
04	Qira, ujë, lëndë djegëse dhe energji	65,6	0,3	6,2	0,3	0,1
05	Mobilim, pajisje shtëpie dhe mirëmbajtje	67,7	0,8	0,3	0,6	0,2
06	Shëndeti	52,4	-0,1	0,2	-0,1	-0,1
07	Transporti	85,4	3,4	4,6	3,4	-0,2
08	Komunikimi	20,4	0,4	1,6	0,4	0,0
09	Argëtim dhe kulturë	29,0	1,3	8,2	0,1	-0,3
10	Shërbimi arsimor	40,4	0,0	1,8	-0,1	0,0
11	Hotele, kafene dhe restorante	141,1	0,6	3,9	0,5	0,1
12	Mallra dhe shërbime të ndryshme	39,8	1,2	5,1	1,1	0,1

Fig. 3 Ndryshimi vjetor i IHÇK sipas Shteteve, Tetor 2020

Informacion

Mbledhja e të dhënave për IÇK është ndikuar nga kriza COVID-19 në të gjitha vendet. INSTAT gjatë kësaj periudhe ka ndjekur rekomandimet më të fundit metodologjike të EUROSTAT dhe të partnerëve të tjerë ndërkombëtarë.

Institutet Kombëtare të Statistikave dhe Eurostat kanë rënë dakord për një sërë procedurash për të vlerësuar çmimet që nuk mund të mblidhen për shkak të kufizimeve të lëvizshmërisë ose mbylljes së njësive tregtare.

Metodologjia

Nga muaji Janar 2017, INSTAT publikon Indeksin e Harmonizuar të Çmimeve të Konsumit i llogaritur në bazë të:

1. Rregullores së KE Nr 2494/95
2. Ligjin Nr. 17/2018 për Statistikat Zyrtare
3. Programit të Statistikave Zyrtare, 2017-2021.

Indeksi llogaritet dhe publikohet sipas strukturës së Klasifikimit Evropian të Shpenzimeve Individuale sipas Qëllimit (ECOICOP) me 12 ndarje kryesore. ECOICOP është klasifikimi i shpenzimeve i përdorur nga EUROSTAT.

Periudha referuese e çmimeve është muaji Dhjetor 2017, ndërsa periudha referuese e indeksit është muaji Dhjetor 2015 (Dhjetor 2015=100).

Peshat për IHÇK janë llogaritur në përputhje me Rregulloren e KE Nr. 2494/95 dhe Rregulloren e KE Nr. 1688/98. Peshat reflektojnë strukturën e Shpenzimeve Monetare të Konsumit Final të familjeve shqiptare dhe jo shqiptare në territorin e Shqipërisë.

- Ndryshime metodologjike

Në muajin Janar të çdo viti IHÇK shoqërohet me disa ndryshime metodologjike sipas metodologjisë ndërkombëtare të llogaritjes së këtij treguesi, të cilat konsistojnë në:

- Përditësimin e peshave
- Përditësimin e listës së mallrave dhe shërbimeve
- Përditësimin e listës së njësive tregtare ku mblidhen çmimet.

- PËRKUFIZIME

Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit (IHÇK) mat ndryshimin e nivelit të çmimeve me pakicë të mallrave dhe shërbimeve nga pikëpamja e strukturës së shpenzimeve të cilat konsumatori (vendas dhe i huaj) synojnë për konsumin final në territorin e Shqipërisë. IHÇK përdoret për monitorimin e lëvizjes së çmimeve me pakicë në vendet Evropiane, duke krahasuar përqindjen e inflacionit ndërmjet vendeve të Evropës dhe si inflacion zyrtar i Bankës Qendrore Evropiane duke siguruar stabilitetin e çmimeve në Bashkimin Ekonomik dhe Monetar.

Ndryshimi vjetor mat ndryshimin e indeksit të çmimeve ndërmjet muajit korrent me të njëjtin muaj të vitit të mëparshëm. Ky ndryshim është rrjedhojë e ndryshimeve korrente në nivelin e çmimeve, por mund të ndikohet edhe nga efektet e papërsëritshme të cilitdo muaj

Ndryshimi mujor mat ndryshimin e indeksit të çmimeve të muajit korent me muajin e mëparshëm. Ky tregues është i ndjeshëm nga efektet sezonale.

Ndryshimi mesatar 12 mujor mat ndryshimin e indeksit mesatar të konsumit në 12 muajt e fundit me indeksin mesatar të 12 muajve të mëparshëm.

Krahasimi midis IÇK-së dhe IHÇK-së

Indeksi i Çmimeve të Konsumit (IÇK) dhe Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit (IHÇK) janë hartuar për të matur ndryshimin e nivelit mesatar të çmimeve të paguara për konsumin e mallrave dhe shërbimeve nga të gjithë familjet private, kolektive dhe shpenzimet e turistëve në Shqipëri. IÇK dhe IHÇK përdoren si matës të inflacionit të konsumit.

- Ngjashmëritë midis IÇK dhe IHÇK

- *Qëllimi*

IÇK dhe IHÇK matin ndryshimin në nivelin mesatar të çmimeve të një shporte fikse mallrash dhe shërbimesh të konsumit.

- *Sistemi i klasifikimit*

IÇK dhe IHÇK përdorin të njëjtin klasifikim të mallrave dhe shërbimeve - Klasifikimi Evropian i Konsumit Individual sipas Qëllimit (ECOICOP)

- *Shpenzimet dhe burimi i të dhënave të shpenzimeve*

Përfshihen vetëm shpenzimet brenda territorit të Shqipërisë. Burimi kryesor i të dhënave për shpenzimet ("peshat") është Anketa e Buxhetit të Familjeve dhe Llogaritë Kombëtare "Shpenzimet Monetare të Konsumit Final të Familjeve.

- *Të dhënat e çmimeve*

IÇK dhe IHÇK llogariten bazuar në çmimet e mbledhura në të njëjtat njësi tregtare, përdorin të njëjtën klasifikim të produkteve dhe ndajnë të njëjtën metodologji të hartimit të indeksit.

- *Periudha referuese (bazë) t*

IÇK dhe IHÇK llogariten duke pasur si periudha referuese muajin Dhjetor 2015 (Dhjetor 2015=100)

- *Metodologjia*

IÇK dhe IHÇK ndjekin metodologjinë e përcaktuar në Rregulloren e Komisionit Evropian (KE), Nr 2494/95, mbi IHÇK, për hartimin dhe grumbullimin e komponentëve të indekseve të çmimeve, e cila është zhvilluar nga Eurostat (Zyra e Statistikave e BE-së) në bashkëpunim me Institutet Statistike Kombëtare të vendeve anëtare të BE-së.

- Dallimet ndërmjet IÇK dhe IHÇK

- *Matës të inflacionit të Çmimeve të Konsumit*

- IÇK është matësi zyrtar i inflacionit në Shqipëri
- IHÇK përdoret për monitorimin e lëvizjes së çmimeve me pakicë në vendet Evropiane, duke krahasuar përqindjen e inflacionit ndërmjet vendeve.

- *Mbulimi i produkteve*

- IÇK përmban 331 produkte
 - IHÇK përmban 329 produkte
- *Mbulimi dhe burimi i të dhënave për shpenzimet (peshat)*
 - Në IÇK mbulohe vetëm shpenzimet e familjeve private shqiptare të kryera brenda dhe jashtë territorit të vendit.
 - IHÇK mbulon të gjitha shpenzimet e bëra brenda territorit të vendit nga familjet shqiptare, përfshirë familjet private, kolektive dhe shpenzimet e turistëve në Shqipëri.
 - *Peshat*
 - Në IÇK peshat janë shprehur në për 100
 - Në IHÇK peshat janë shprehur në për 1000

Kodi	Grupet	Peshat	
		IÇK	IHÇK
	Gjithsej	100	1.000
01	Ushqime dhe pije joalkoolike	37,3	360,3
02	Pije alkoolike dhe duhan	3,4	54,6
03	Veshje dhe këpucë	3,6	43,3
04	Qira, ujë, lëndë djegëse dhe energji	20,9	65,6
05	Mobilim, pajisje shtëpie dhe mirëmbajtje	6,4	67,7
06	Shëndeti	3,5	52,4
07	Transporti	6,3	85,4
08	Komunikimi	3,0	20,4
09	Argëtim dhe kulturë	2,4	29,0
10	Shërbimi arsimor	2,9	40,4
11	Hotele, kafene dhe restorante	3,9	141,1
12	Mallra dhe shërbime të ndryshme	6,3	39,8